

Yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistäminen

Kunnanhallitus 17.08.2026 § 126
10/01.01.01.01/2026

Valmistelija

Kunnanjohtaja Mervi Pääkkö, puh. 040 104 6001

Polvijärven kunnan talous on heikentynyt viime vuosina. Toimintamenot suhteessa toimintatuloihin ovat liian suuret ja kunta on pysyvällä alijäämäisyyden uralla. Kokonaisuutena seuraavien vuosien, vuoteen 2029 mennessä, sopeuttamistarve on noin 1,6 miljoonaa euroa.

Kuntien toiminta on murroksessa ja kokonaisuutena tulevaisuus näyttää hyvin haastavalta. Taustalla ovat muun muassa väestörakenteen nopea muutos (lasten määrän väheneminen valtakunnallisesti) sekä julkisen talouden sopeuttaminen, joka vaikuttaa kuntien talouteen kuntien valtionosuuksien pienentyessä ja kuntien kustannusten kasvaessa. Kunnissa painottuvat lapsi- ja nuorisoikäluokkien palvelut, hyvinvointipalvelut sekä työllisyyspalvelut, jotka tuotetaan työllisyysalueilla. Kuntien tehtäviä kokonaisuutena joudutaan sopeuttamaan nopealla aikataululla toiminnallisesti, taloudellisesti ja rahoituksen osalta.

Polvijärven kunnan taloudellinen tilanne kiristyy kasvavien työllistämiskustannusten sekä valtionosuuksien pienentymisen vuoksi. Myös palkkaratkaisut sekä korkojen ja hintojen nousu lisäävät kustannuksia. Kunnan talouden tulovirran ja menojen tasapainottaminen on keskeistä, jotta vuosikate riittää poistoihin sekä tulevaisuuden investointeihin. Verotuloja, työllisyyttä ja elinvoimaa lisäävät investoinnit ovat tulevaisuuden avaintekijöitä, joten kunnan toiminnan strateginen tarkastelu sekä kehittäminen tulee olla jatkuvaa.

Velkaantuneisuuden voimakasta kasvua tulee saada hillittyä. Käyttötalous pitäisi saada tulevina vuosina selvästi ylijäämäiseksi, jotta tulorahoituksella voitaisiin ensinnäkin maksaa aiempien investointien rahoituskustannukset ja sen jälkeen kattaa myös tulevia investointeja edes osittain tulorahoituksella.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 8.9.2025, 152 §:ssä päättänyt talouden sopeuttamisen ohjelmasta. Tarkasteltaessa vuoden 2025 tilinpäätöstä, kuluva vuotta ja tulevien vuosien talousnäkyviä on todettu, että toimintaympäristön muutosten vuoksi voimassa olevat talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman toimenpiteet eivät ole riittäviä talouden saamiseksi tasapainoon. Tavoitteena on käyttötalouden parantaminen vuotuisia menoja karsimalla ja tuloja lisäämällä.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Osana talousarvion 2027 laadinnan valmistelua on tehtävä korjaavia toimenpiteitä, joiden saavuttaminen edellyttää, että kunnassa käynnistetään koko henkilöstöä koskevat työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain

(449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut, joissa käsitellään yhteistoimintalain 4 §:n 1. momentin 1–4 kohtien mukaisia asioita ennen kuin kunnanhallitus tekee kunnanvaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen. Yhteistoimintamenettelyssä läpikäytävien työnantajan harkitsemien toimenpiteiden toteutus on mahdollista vuosien 2027–2029 aikana. Toimenpiteitä voidaan toimeenpanna vuoden 2026 aikana siten, että säästövaikutukset realisoituvat jo vuoden 2027 alusta lukien.

Yhteistoimintaneuvotteluissa neuvotellaan talouden sopeutustoimien perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista. Neuvotteluita käydään vähintään kuuden viikon ajan. Neuvottelut koskevat koko organisaatiota ja mahdollisesti määräaikaisten vähentämisiä, tehtäväkuvien muutoksia ja työn organisointia uudelleen. Neuvottelut eivät siis näillä tällä hetkellä sisällä vakituisten henkilöiden irtisanomisia.

Edellä mainituilla perusteilla kunnanhallitukselle ehdotetaan, että se käynnistäisi koko kuntaa koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelut käynnistyvät erikseen annettavan yhteistoimintaneuvotteluiden kutsun ja neuvotteluesityksen mukaisena päivänä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Mervi Pääkkö
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää käynnistää koko kunnan henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut ja valtuuttaa kunnanjohtajan ja talous- ja henkilöstöpäällikön antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi. Neuvottelut käynnistyvät erikseen annettavan yhteistoimintaneuvotteluiden kutsun ja neuvotteluesityksen mukaisena päivänä. Lisäksi kunnanhallitus päättää nimetä yhteistoimintaneuvotteluihin työnantajan edustajiksi kunnanjohtajan, talous- ja henkilöstöpäällikön, hyvinvointijohtajan, teknisen johtajan sekä kunnanhallituksen puheenjohtajan.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.